

นโยบายและแผนทางการดำเนินงาน
ของ นางสุกัญญา คุณประดิษฐ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ในโอกาสประชุมผู้บริหารระดับสูง ของกระทรวงฯ
วันพุธที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔
ณ ห้องประชุม ๑ ชั้น ๑๙ กระทรวงวัฒนธรรม

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีเกียรติภูมิ มีศักดิ์ศรี และมีการสะสมทางปัญญาอย่างต่อเนื่องยาวนาน แม้ว่าจะต้องเผชิญกับภาวะความท้าทายและปัญหาต่างๆ แต่ก็สามารถผ่านพ้นอุปสรรคไปได้ทุกครั้ง ด้วยภูมิปัญญาของสังคมและคุณค่าทางวัฒนธรรมไทยที่ยึดมั่นในสถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นสถาบันสูงสุดที่คนไทยทุกคนเคารพ และยึดมั่นความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว ชุมชนต่างล้วนเป็นพลังผลักดันให้สังคมไทยสามารถแสวงหาทางออกได้เสมอมาจนเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ ด้วยต้นทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่เราได้สะสมมาตั้งแต่ในอดีต ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยมีภูมิคุ้มกัน สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเป็นไปของโลก สามารถนำพาประเทศไทยไปสู่ความสงบสุขและเจริญรุ่งเรืองด้วยดีเสมอมา อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมจากภายในและภายนอกประเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างกว้างขวาง ซึ่งคาดได้ว่าผลกระทบจะมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ภูมิคุ้มกันของประเทศที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้นเราจึงต้องมุ่งสร้างวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันให้กับสังคมและประเทศชาติ ให้สามารถรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่นับวันจะมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นในอนาคต

กระทรวงวัฒนธรรมถือเป็นองค์กรหลักที่มีความสำคัญและเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นกำลังอันสำคัญของประเทศในการน้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงให้ไว้กับรัฐบาลใหม่ **“ทำงานตั้งใจให้ประเทศเป็นที่อยู่สบายในโลกที่มีความวุ่นวาย”** และน้อมนำพระราชดำรัสในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนครศรีอยุธยา **“การรักษาวัฒนธรรม คือ การรักษาชาติ”** ร่วมสืบสาน สร้างสรรค์ให้ **“ประเทศเป็นที่อยู่สบาย ใต้ร่มพระบรมโพธิสมภาร”** ให้ประเทศไทยเป็นเมือง **“สวรรค์แห่งเอเชีย”** ยึดสถาบันหลัก ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมใจของคนไทยทั้งชาติ ร่วมขับเคลื่อนนโยบายไทยสมดุลงและรวมพลังคนในชาติ ร่วมสร้างความรัก ความสามัคคี ร่วมคิด ร่วมทำ โดยการสืบสานและสร้างสรรค์อารยธรรมอันล้ำค่าของชาติให้ดำรงอยู่เคียงคู่สังคมไทย และนำเอกลักษณ์อันโดดเด่นเชิดชูสามัคคีอันดีกับนานาอารยประเทศ สร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ สร้างความผาสุกในสังคม รักษาทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้ประเทศเป็นที่อยู่สบายในโลกที่มีความวุ่นวาย บ้านเมืองเข้าสู่ความสงบสุขอันส่งผลให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่คนในชาติ และประเทศชาติอันเป็นที่รักยิ่ง ดิฉันจึงขอมอบนโยบายในการบริหารราชการ และบทบาทของทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่าของกระทรวงฯ ในการร่วมขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงฯ เพื่อร่วมนำความผาสุกร่มเย็นกลับคืนสู่สังคมและประเทศชาติตามที่มุ่งหวังไว้ ด้วยแนวทาง กรอบการดำเนินงาน กระบวนการ และทิศทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบาย ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการปรากฏผลงานกับความสำเร็จที่เป็นจริง ตามเจตนารมณ์ที่มุ่งหวังไว้ โดยได้จัดวางนโยบายไว้ดังนี้

นโยบายเร่งด่วน ตามนโยบายรัฐบาล

เร่งนำศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ร่วมเทิดทูนสถาบันหลักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สร้างประเทศเป็นที่ยั่งยืน น้อมนำพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มาหล่อหลอมและยึดเหนี่ยวจิตใจ

- ๑) เพื่อเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ให้กับคนในชาติ
- ๒) เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาเสียดังกล่าว โดยใช้มิติทางด้านวัฒนธรรม
- ๓) เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง
- ๔) เพื่อเร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน กลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยการส่งเสริมการเคารพอัตลักษณ์ ชนบทรรมนิยม ประเพณีท้องถิ่น
- ๕) เพื่อเร่งฟื้นฟูความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ ลดปัญหากระทบกระทั่งตามแนวพรมแดนและเร่งดำเนินการ ตามข้อผูกพันในการร่วมตัว เป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง
- ๖) เร่งเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ โดยประกาศให้ปี พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๕ เป็นปี “มหัศจรรย์ไทยแลนด์” (“Miracle Thailand” Year) และประชาสัมพันธ์เชิญชวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าร่วมเฉลิมฉลองในพระราชพิธีมหามงคลที่จะมีขึ้น ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๕
- ๗) สนับสนุนการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อการสร้างเอกลักษณ์ และการผลิตสินค้าในท้องถิ่น (วัฒนธรรมสร้างสรรค์)

นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

ในช่วงแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ๔ ปี

สืบสาน สร้างสรรค์ งานด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ด้านวัฒนธรรม ให้เกิดความเข้มแข็งต่อสถาบันครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ เพื่อให้บรรลุ เป้าประสงค์ใน ๓ ประการ ดังต่อไปนี้

ประการที่ ๑ ด้านความมั่นคงของ ๓ สถาบันอันเป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย (National Pride Index)

- ๑.๑ **เทิดทูนและสนองงานด้วยความจงรักภักดี** อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ สนองงานของสถาบัน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เพื่อเทิดทูนและยืนยันดำรงไว้ซึ่งสถาบันอันสูงสุดของประเทศ
- ๑.๒ **ด้านความมั่นคงและความยั่งยืนของมรดกทางวัฒนธรรม**
 - ๑) อนุรักษ์ ทำนุบำรุงและบูรณะปฏิสังขรณ์แหล่งศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ ที่เป็นเอกลักษณ์และมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ รวมถึงอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปการแสดงและนาฏศิลป์ไทย ได้แก่ โขน รำไทย เป็นต้น ตลอดจนการใช้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างรู้คุณค่า โดยชุมชนมีส่วนร่วม

- ๒) สร้างการมีส่วนร่วมให้กับประชาชนทุกกลุ่มให้เข้าถึงงานด้านศิลปะ วัฒนธรรม (Cultural Workshop) รวมทั้งสร้างเมืองวัฒนธรรม (Cultural City) ในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง อันจะทำให้เกิดการรักษาและธำรงไว้ซึ่งคุณค่าของวัฒนธรรมสืบต่อไป
- ๓) เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และสถาบันครอบครัวจากอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีที่ขัดต่อ จริยธรรม ศิลธรรม อันติงาม การสร้างความเสื่อมเสีย หลอกลวง ชักจูงไปในทางที่ผิด ยั่วยุให้เกิดความแตกแยกหรือบิดเบือนข้อมูล

ประกาศที่ ๒ การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้วยวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Creative Culture)

๒.๑ ด้านการนำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการนำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์และบริการด้านวัฒนธรรมพื้นถิ่น (Local Cultural Product) ให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Creative Culture) สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (Value added & Value Creation) นำมาซึ่งรายได้สู่ชุมชนพื้นถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนการนำวัฒนธรรมสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อส่งออกเพื่อนำรายได้เข้าประเทศ

๒.๒ ด้านการสื่อสารองค์การการสืบสานวัฒนธรรมและการประชาสัมพันธ์อันทันสมัยรูปแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพ

๑) รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูล (Database) ด้านศิลปะ วัฒนธรรมให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าถึงง่าย รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ศิลปวัฒนธรรมให้ทุกกลุ่มเข้าใจ และเข้าถึงวัฒนธรรมไทยมากขึ้น เพื่อให้เกิดความรักและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รวมทั้งเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ศิลปวัฒนธรรมไทยไปทั่วโลก เพื่อให้ชาวต่างชาติได้เข้าใจวัฒนธรรมไทยอย่างถูกต้อง๒) สร้างสรรค์องค์กร ศิลปะ วัฒนธรรมต่างๆ ให้เป็นองค์กรอันทันสมัยที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรูปแบบใหม่มาใช้ในการออกแบบการผลิตสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Content) สื่อเคลื่อนไหว (Digital Animation) การผลิตสารคดีและภาพยนตร์ รวมทั้งการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางการสื่อสารอันทันสมัย เพื่อให้เป็นองค์กรวัฒนธรรมที่เป็นสังคมดิจิทัลที่สมบูรณ์ เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทยให้กับอนุชนคนรุ่นหลัง รวมทั้งให้ประเทศสมาชิกอาเซียนและนานาชาติอารยประเทศ ได้เข้าถึง รับรู้และเข้าใจวัฒนธรรมไทยและแหล่งข้อมูลทางวัฒนธรรมของชาติไทยได้โดยง่าย ถูกต้องและแม่นยำ เกิดกระแสนิยมสร้างรายได้เข้าประเทศจากการท่องเที่ยวและส่งออกสินค้า/บริการด้านศิลปวัฒนธรรม

ประกาศที่ ๓ การนำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคม (Value Creation)

๓.๑ ด้านการสร้างสรรคอารยธรรมที่ดีสู่วิถีชีวิตและสังคมคุณภาพ

- ๑) สร้างค่านิยม จิตสำนึกและภูมิปัญญาคนไทย โดยการใช้ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม เป็นเครื่องหล่อหลอม ยึดเหนี่ยว และสร้างภูมิคุ้มกันทางวัฒนธรรมและมีค่านิยมที่ดีงามให้เกิดวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมอย่าง รู้รัก สามัคคี ของคนในชาติ
- ๒) สร้างความเชื่อมโยงระหว่างยุคสมัยอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับบุคลากรทางด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ทุกแขนง ทุกสาขาอาชีพ ให้ได้รับการดูแลและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ให้มีส่วนร่วมเป็นแม่พิมพ์ (Role Model) ในการถ่ายทอดภูมิปัญญาองค์ความรู้ รวมถึงเป็นทูตวัฒนธรรม (Cultural Ambassador) ในการส่งเสริมอนุรักษ์ ถ่ายทอดและเชิดชู ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และสร้างตัวแทนคนรุ่นใหม่ (Change Agent) ให้เป็นแบบอย่างและสร้างแรงบันดาลใจแก่นุชนรุ่นต่อไป ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรบุคคลภายในองค์กรให้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานตามสายงานและเจริญก้าวหน้าในสาขาอาชีพ

๓.๒ ด้านความร่วมมือทางวัฒนธรรมและการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับอารยประเทศ

เผยแพร่องค์ความรู้ทางประวัติศาสตร์ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ที่ถูกต้องไม่ถูกบิดเบือนสู่สังคมไทยและนานาชาติอารยประเทศ เพื่อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ การเรียนรู้ การถ่ายทอด สนับสนุนการท่องเที่ยว สร้างความมั่นคง และสานสัมพันธ์อันดีกับนานาชาติอารยประเทศ โดยการร้อยเรียงเรื่องราวผ่านการสื่อสารรูปแบบใหม่ และเทคโนโลยีอันทันสมัย ทำการตลาดแนวใหม่กับเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรระดับโลกเจาะทุกกลุ่มเป้าหมายทั้งในและต่างประเทศ

นางสุกมล คุณปลื้ม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม